

REFERAT Formannskapet 2019-2023 d. 09-04-2021

Møtedato Fredag d. 09. april 2021 kl. 12:00

Møtested Bystyresalen / digitaltmøte

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Oppheving av lokal covid-19 forskrift.....	4

Sak 2021000010-68: Møtedokumenter

Vedlegg

Komplett innkalling Formannskapet 09.04.21

Saksliste Formannskapet 09.04.2021

Sak 57.1/21: Oppheving av lokal covid-19 forskrift

Dato 8. april 2021
Saksnr.: 2021006436-47
Saksbehandler Lars Petter Aasheim
Godkjent av Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
09.04.2021

Oppheving av lokal covid-19 forskrift

Forslag til vedtak

Formannskapet opphever forskrift om tiltak for å forebygge og motvirke overføring av koronaviruset (covid-19), Kristiansand kommune, Agder med virkning fra 11.04.21 kl. 24:00

Sammendrag

Kristiansand kommune har den siste tiden hatt en synkende smittetrend, og er nå på risikonivå 1. Dette tilsier at de nasjonale og lokale tiltakene som er satt inn har virket til å slå ned smittespredningen. Den nasjonale tiltakene som er iverksatt er svært strenge, og tar høyde for å kontrollere smittesituasjonen i hele landet. Gjenåpningsplanen som ble fremlagt i Stortinget 07.04.21 tyder på at strenge tiltak vil vare en god stund fremover.

Selv om vi nå har lave smittetall er det likevel kort tid siden påskeferien var over. Kommuneoverlegen vurderer derfor at det er en risiko for at tallene ikke er helt representative for konsekvensene av påskeferien. Videre er vi kjent med at en stigning i smittetall kan skje på bakgrunn av den smittefaren den britiske mutasjonen fører med seg.

Kommunedirektøren anbefaler på bakgrunn av dette at formannskapet opphever forskrift om tiltak for å forebygge og motvirke overføring av koronaviruset (covid-19), Kristiansand kommune, Agder med virkning fra 11.04.21 kl. 24:00, slik at vi opprettholder en økt varsomhet frem til vi får enda bedre oversikt. Vi går deretter over til å følge nasjonale tiltak og anbefalinger.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Kommunen skal sørge for at alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen er sikret nødvendige forebyggende tiltak mot smittsomme sykdommer, jf. smittevernloven § 7-1.

Formannskapet vedtok 01.03.21 i sak 24/21 forskrift om tiltak for å forebygge og motvirke overføring av koronaviruset (covid-19) i Kristiansand kommune. Forskriften ble videreført i formannskapsmøte, med noen justeringer den 15.03.21 og 26.03.21.

Tiltakene som nå har vart i ca. 5 uker, har lagt betydelige begrensninger både overfor privatpersoner og næringsliv, men har vist seg å være svært effektive, ved at målet om redusert smitte i befolkningen er oppnådd, og kommunen pr. nå har kontroll på smittesituasjonen.

Den lokale smittevernforskriften har virkning tom. 14.04.21. Dette er samme dato som forlengelsen av de nasjonale tiltakene i covid-19 forskriften.

Da smittesituasjonen i Kristiansand er betraktelig endret, er det nødvendig å foreta en ny vurdering av om den lokale forskriften skal videreføres, herunder om tiltakene fortsatt er medisinskfaglig begrunnet, nødvendig for å ivareta smittevernet, og om tiltakene er forholdsmessig.

Juridisk grunnlag

Smittevernloven § 1-5 Grunnleggende krav ved iverksetting av smitteverntiltak, lyder:

Smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder. Tvangstiltak kan ikke brukes når det etter sakens art og forholdene ellers vil være et uforholdsmessig inngrep.

Smittevernloven § 4-1. Møteforbud, stenging av virksomhet, begrensning i kommunikasjon, isolering og smittesanering lyder:

Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta

a) forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet,

b) stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker, hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der,

c) stans eller begrensninger i kommunikasjoner,

d) isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen,

e) pålegg til private eller offentlige om rengjøring, desinfeksjon eller destruksjon av gjenstander eller lokaler. Pålegget kan også gå ut på avlusing av selskapsdyr, utrydding av rotter og andre skadedyr, avlusing eller annen smittesanering.

Ved et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom og når det er avgjørende å få satt tiltak i verk raskt for å motvirke overføring av sykdommen,

kan Helsedirektoratet treffe vedtak som nevnt i første ledd for hele landet eller for deler av landet.

Har kommunestyret eller Helsedirektoratet truffet vedtak om tiltak etter første eller andre ledd som den ansvarlige ikke retter seg etter, kan kommunestyret sørge for at tiltakene blir satt i verk. Kommunestyret kan sørge for iverksetting av tiltakene også dersom den ansvarliges holdning eller atferd kan medføre at iverksettingen blir forsinket eller dersom det er uvisst hvem som er den ansvarlige. Tiltakene gjennomføres for den ansvarliges regning, kommunen hefter for kravet om vederlag.

Ved iverksetting av tiltak som nevnt i bokstav e, kan kommunestyret bruke og om nødvendig skade den ansvarliges eiendom. Ved iverksetting av tiltak som nevnt i første ledd bokstav d og e, kan kommunestyret mot vederlag også bruke eller skade andres eiendom. Det er et vilkår at vinningen er vesentlig større enn skaden eller ulempen ved inngrepet.

Den som har satt i verk tiltaket, skal straks oppheve vedtaket eller begrense omfanget av det når det ikke lenger er nødvendig. I hastesaker kan kommunelegen utøve den myndighet kommunestyret har etter denne paragrafen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om de forskjellige tiltak, herunder fastsette krav til metoder og midler som skal brukes og til kvalifikasjoner hos de personer som skal sette i verk tiltak. I forskrift kan det også fastsettes bestemmelser om plikt til løpende gjennomføring av tiltak som nevnt i første ledd bokstav e.

Smittevernloven § 7-1 sjette ledd. Kommunen, lyder:

Kommunens myndighet etter denne lov kan delegeres etter reglene i kommuneloven eller til et interkommunalt organ.

Vurdering

Smittesituasjon i Kristiansand uke 14

Kristiansand kommune har de siste ukene hatt en fortsatt synkende smittetrend, også gjennom påsken hvor det i uke 13 var registrert 21 nye smittetilfeller, og 21 i karantene. Så langt denne uken (onsdag 07.04.21 kl. 14) er det påvist 4 smittetilfeller, og 3 personer er satt i karantene. Smittetilfellene de siste to ukene er for det meste påvist i aldersgruppen 10-40 år, og smitteoverføringen skjer hovedsakelig i hjemmet.

Kristiansand kommune er nå innenfor risikonivå 1 tallmessig, noe som betyr at vi har god kontroll på utbruddene, og det er få tilfeller med ukjent smittevei.

Over halvparten av smittetilfellene i uke 11 og 12 er med britisk mutert virus, og det grunn til å tro at denne andelen vil øke. Den muterte virusvarianten medfører at situasjonen er ustabil. Vi har sett eksempler på svært rask smittetigning med denne virusvarianten i andre byer, deriblant Haugesund og Drammen. Kristiansand kommune følger derfor smittesituasjonen nøye både lokalt, regionalt og nasjonalt.

De nåværende tiltakene i Kristiansand har vart i ca. 5 uker. Tiltakene har hatt en så god effekt at smitten har stabilisert seg på et lavt nivå.

Etter at Folkehelseinstituttets utbruddsgruppe 24.03.21 rådet kommunen til å videreføre de lokale tiltakene har vi hatt påskeferie. Kommunen har så langt ikke fått stigende

smittetall etter ferien, men det er litt tidlig å konkludere med at økning i smittetallene er unngått.

Kristiansand kommune har i dag god kapasitet for testing og smittesporing.

Vurdering av behov for lokal forskrift

Regjeringens mål er å holde smittespredningen under kontroll, slik at smitten er håndterbar og ikke overskrider kapasiteten i helse- og omsorgstjenesten, herunder TISK-kapasiteten (testing, isolering, smitteoppsporing og karantene). Tiltakene som regjeringen har vedtatt fremkommer i forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften), og gjeldende tiltak har virkning tom. 14.04.21.

I Stortinget 07.04.21 presenterte Statsministeren en gjenåpningsplan i fire trinn. Gjenåpningen planlegges ikke rundt konkrete datoer, men tydeliggjør hvilke forutsetninger som må være til stede for å kunne åpne opp. Planen sier også i hvilken rekkefølge Norge skal åpne opp de ulike delene av samfunnet. Takten i gjenåpningen bygger på data, ikke datoer. Trinnene i gjenåpningen avhenger av smittesituasjon og sykdomsbyrde, kapasitet i helsetjenesten, og vaksinasjon. Barn og unge skal prioriteres først, deretter arbeidsplasser og næringsliv. I gjenåpningsplanen tas det likevel forbehold om at det kan komme nye mutasjoner som vil kunne endre spillereglene.

Det er grunn til å tro at Regjeringen vil fortsette med strenge nasjonale tiltak i tiden fremover da det er varslet at tiltakene på de ulike nivåene er planlagt iverksatt med omkring tre ukers mellomrom. Trinn 1 vil medføre at vi kommer tilbake til det nasjonale tiltaksnivået slik det var før 25.03.21.

Kommunen har et selvstendig ansvar for fortløpende å vurdere behovet for sterkere lokale tiltak i henhold til smittevernloven, og dette er bakgrunnen for at kommunen i dag har en lokal forskrift.

Etter smittevernloven § 1-5 skal tiltakene være nødvendige av hensyn til smittevernet. Ifølge rundskriv om lokale smitteverntiltak skal tiltaket være så lite inngripende som mulig, ut fra den smitteverneffekten man søker å oppnå. Lokale tiltak som er strengere enn nasjonale tiltak, må derfor være begrunnet i et særlig lokalt behov, for eksempel som følge av stort lokalt smittepress eller mangel på ressurser. Nødvendighetskravet følger også av smittevernloven § 4-1 femte ledd, som forutsetter at det gjøres en løpende vurdering. Når tiltaket ikke lenger er nødvendig, skal det straks oppheves eller begrenses.

Som det fremkommer ovenfor er Kristiansand i en situasjon hvor smitten har vært synkende, og i dag er svært lav. Selv om vi nå har lave smittetall er det likevel kort tid siden påskeferien var over, og det er derfor en risiko for at tallene ikke er helt representative for konsekvensene av påskeferien. Videre er vi kjent med at en stigning i smittetall kan skje på bakgrunn av den smittefaren den britiske mutasjonen fører med seg. Kommuneoverlegen vurderer på denne bakgrunn at kommunen bør oppheve forskriften, men avvente til og med søndag 11.04.21, slik at vi opprettholder en økt varsomhet frem til vi får enda bedre oversikt. De nasjonale tiltakene har en varighet til og med 14.04.21.

Kommunedirektøren støtter denne vurderingen og bemerker at de nasjonale anbefalingene og tiltakene som i dag er gjeldende er strengere enn tiltakene som er anbefalt både på risikonivå 1, 2 og 3. (<https://www.fhi.no/contentassets/58c48f6d88154410982926872bf0bdee/2020-12-18-kommunelegethandboka-covid-19-vedlegg-1.pdf>) Dette innebærer at selv om kommunen får en økning i smitte, slik at risikonivået øker, vil smittevernstiltak i stor grad likevel kunne være ivarettatt gjennom de nasjonale tiltakene.

En oppheving av den nasjonale forskriften vil innebære at følgende lokale tiltak ikke lenger skal gjelde:

§ 3. Organisert trening og fritidsaktivitet utendørs for voksne

Organisert trening og fritidsaktivitet for voksne over 20 år utendørs skal begrenses til maksimalt 20 personer med til enhver tid minst 2 meters avstand, uavhengig av om det er idrettsklubber, treningsentre eller privatpersoner som organiserer.

Det er per i dag ikke nasjonale regler som gjelder for organisert trening og fritidsaktivitet utendørs for voksne, men en nasjonal anbefaling om å begrense antall nærkontakter og holde to meter avstand.

Kommuneoverlegen vurderer at smittesituasjonen i Kristiansand ikke tilsier et behov for strengere lokale tiltak enn det som følger av de nasjonale anbefalingene.

§ 4. Stenging av virksomheter

Følgende virksomheter og steder skal holde stengt:

a. Treningsentre, likevel slik at følgende tilbud kan holde åpent:

Medisinsk nødvendig rehabilitering, behandling og opptrening etter henvisning fra helsepersonell med henvisningsmyndighet som tilbys individuelt eller i mindre grupper på maks 5 med arrangør.

Treningsentre skal sørge for at alle som er til stede på treningssenteret skal kunne holde minst to meters avstand til andre.

I den nasjonale covid-19 forskriften § 15 c er det tillatt å ha åpne treningsentre for kommunens innbyggere, individuell trening som det bestilles time til, og rehabilitering i mindre grupper for øvrige personer.

Kommuneoverlegen er fremdeles bekymret for at det kan oppstå smitte mellom besøkende på treningsentre, og understreker viktigheten av smittevern faglig forsvarlig drift. Kommuneoverlegen vurderer likevel ikke at smittesituasjonen slik den er i Kristiansand, tilsier at det er nødvendig med de strenge tiltakene i lokal forskrift som i dag gjelder for treningsentrene

§ 5. Serveringssteder – gjesteregistrering

Serveringssteder, som restaurant, kafe, bar og pub, og utested, som diskotek, nattklubb og lignende skal registrere kontaktopplysninger til gjestene før servering. Det er tilstrekkelig å registrere opplysningene til én person i hver husstand. Med kontaktopplysninger menes informasjon som gjør det mulig å komme i kontakt med gjesten, for eksempel telefonnummer. Serveringsstedet skal også registrere dato og tidspunkt for besøket, og om mulig plassering i lokalet. Kontaktopplysningene skal kun brukes for å bistå kommunen ved en eventuell senere smitteoppsporing etter smittevernloven § 3-6. Ved forespørsel skal opplysningene utleveres til dette formålet. Opplysningene skal oppbevares forsvarlig og slettes etter 14 dager. Serveringsstedet skal informere den som registreres om formålet med registreringen og hvor lenge kontaktinformasjonen oppbevares.

Påbudet om registrering i første ledd gjelder bare gjester som har sitteplass på serveringsstedet.

Kristiansand kommune hadde en periode utfordringer knyttet til smittesporing av gjester som hadde besøkt serveringssteder, og innførte på bakgrunn av dette og hensynet til en utfordrende smittesituasjon, krav om gjesteregistrering på blant annet serveringssteder.

I den nasjonale covid-19 forskriften § 14a siste ledd fremgår det et krav til at serveringssteder som har skjenkebevilling skal registrere kontaktopplysninger til de som samtykker til det. Slik smittesituasjonen er i Kristiansand i dag, anser kommuneoverlegen at det ikke er smittevernfarelige hensyn som tilsier en strengere praksis enn det som følger nasjonalt. Det er også grunn til å forvente at de fleste serveringssteder, selv uten skjenkebevilling, vil følge dagens praksis da den allerede er innarbeidet. Videre vil det være i mange personers egeninteresse å velge å registrere seg.

§ 6. Forbud mot flere enn 5 gjester i privat bolig

Det er ikke tillatt å arrangere eller delta på sammenkomster som finner sted i eller i tilknytning til en privat bolig eller fritidsbolig, og der flere enn 5 personer er til stede samtidig i tillegg til husstandsmedlemmer.

Forbudet mot flere enn 5 gjester i privat bolig er et svært inngripende tiltak i privatlivet. Ut ifra den alvorlige smittesituasjonen Kristiansand var i anså kommuneoverlegen at det av hensyn til smittevernet var viktig at politiet hadde myndighet til å kunne oppløse større forsamlinger. Det har i påsken ikke blitt registrert smitte med bakgrunn i brudd på dette forbudet. Det er fortsatt viktig å følge de nasjonale anbefalingene for å unngå nye utbrudd, men kommuneoverlegen anser at et slikt inngripende tiltak som forbud ikke lenger kan forsvares ut ifra hensyn til smittevernet.

Den gjeldende nasjonale anbefalingen er at ingen skal ha mer enn to gjester i private hjem.

§ 7. Nærkontakter og ventekarantene

I tillegg til definisjonen i covid-19-forskriften § 3 regnes følgende personer som nærkontakt:

Person som kommunelegen vurderer at er eksponert for smittefare, etter å ha oppholdt seg innendørs i samme lokale eller transportmiddel som person som er bekreftet smittet av SARS-CoV-2 mindre enn 48 timer før den smittede fikk de første symptomer på smitte, eller fra prøvetidspunktet dersom personen som testet positivt ikke utvikler symptomer.

I tillegg til karantenebestemmelsene i covid-19-forskriften § 4, har følgende personer karanteneplikt:

Personer som er pålagt karantene av kommunelegen fordi de venter på eget prøvesvar eller er husstandsmedlem til nærkontakt som venter på sitt prøvesvar. Karanteneplikten gjelder til negativt prøvesvar foreligger eller til den oppheves av kommunelegen.

Regjeringen innførte fra og med 29.03.21 en plikt til å gjennomføre ventekarantene i covid-19 forskriften § 4 første ledd bokstav c. Plikten gjelder nå for personer som deler bolig med et husstandsmedlem som er i smittekarantene på grunn av nærkontakt med en bekreftet smittet person. Dette innebærer at § 7 nå langt på vei er ivaretatt gjennom nasjonale regler.

Kommuneoverlegen har også vurdert behov for å videreføre første ledd i § 7. På bakgrunn av smittesituasjonen lokalt, samt at det i ettertid er blitt foretatt en vurdering av utvidet TISK nasjonalt, er utvidelse av begrepet "nærkontakt" ikke lenger et tiltak som bør videreføres i lokal forskrift.

Ved behov for pålegg om karantene for en videre krets enn det som følger av ny § 4 i covid-19 forskriften vil det være mulig for kommuneoverlegen å fatte hastevedtak om «isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen», jf. Smittevernloven § 7-1 bokstav d.

§ 8. Opplærings- og utdanningsinstitusjoner

Ungdomsskoler og videregående skoler skal driftes etter rødt nivå i tråd med Veileder om smittevern for ungdomsskole og videregående skole under covid-19-utbruddet 2020.

Vedtaket om rødt nivå ble kjent ugyldig av statsforvalteren i lovlighetskontroll datert 31.03.21, da tiltaket ikke oppfylte kravene til å være nødvendig ut ifra en medisinskfaglig vurdering. Tiltaket er derfor ikke lovlig fattet, og har ikke blitt iverksatt. For å kunne oppheve forskriftsbestemmelsen i Lovdata, ble det den 07.04.21 fattet et hastevedtak av kommuneoverlegen om opphevelse av § 8, og tilsvarende endring i forskriftens § 11.

På bakgrunn av det overnevnte vurderer kommunedirektøren at tiltakene fra og med 12.04.21 ikke lenger er medisinskfaglig begrunnet eller nødvendige for å ivareta smittevernet. Kommunedirektøren anbefaler derfor at forskriften oppheves fra og med 11.04.21 kl. 24:00.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Formannskapet opphever forskrift om tiltak for å forebygge og motvirke overføring av koronaviruset (covid-19), Kristiansand kommune, Agder med virkning fra 11.04.21 kl. 24:00